

Filosofie van Taal en Cognitie

Week 6: Externalisme

✉ P.vanOrmond@uva.nl

🔗 <http://www.vanormondt.net/~peter/teaching/2018/tf/>

🏠 Institute for Logic, Language and Computation

Programma voor vandaag

De klassieke theorie

De betekenis van 'betekenis'

Wittgenstein en PU

De klassieke theorie

De klassieke theorie

De klassieke theorie

- ▶ Mentalisme
- ▶ Platonisme

De klassieke theorie

- ▶ Mentalisme
 - ▶ De betekenis is een mentale entiteit
 - ▶ Een uitdrukking wordt geassocieerd met een mentale inhoud die de verwijzing bepaalt (of er aan ontleend is)
- ▶ Platonisme

De klassieke theorie

- ▶ Mentalisme
 - ▶ De betekenis is een mentale entiteit
 - ▶ Een uitdrukking wordt geassocieerd met een mentale inhoud die de verwijzing bepaalt (of er aan ontleend is)
- ▶ Platonisme
 - ▶ Betekenis is een abstracte entiteit
 - ▶ *Sinn* heeft een cognitief karakter

De klassieke theorie

- ▶ Mentalisme
 - ▶ De betekenis is een mentale entiteit
 - ▶ Een uitdrukking wordt geassocieerd met een mentale inhoud die de verwijzing bepaalt (of er aan ontleend is)
- ▶ Platonisme
 - ▶ Betekenis is een abstracte entiteit
 - ▶ *Sinn* heeft een cognitief karakter

In beide theorieën is de betekenis van een uitdrukking een beschrijving van de verwijzing (Stokhof, 2009, p. 82)

Descriptivisme

- ▶ Naamwoorden

- ▶ Goud =_{def} geel, zacht metaal, kostbaar, zwaar, ...
- ▶ Algemeen kan je zeggen dat de definitie van de betekenis van een naamwoord de volgende vorm krijgt:

$$Tx := P_1x \wedge \dots \wedge P_nx$$

- ▶ Omdat het een definitie betreft vormen de observationele en functionele eigenschappen een karakterisering van de *voldoende* en *noodzakelijke* voorwaarden waaraan iets moet voldoen om tot de extensie in kwestie te behoren.
- ▶ Termen (descripties, Eigennamen, etc)
 - ▶ Aristoteles =_{def} de in Stagyra geboren leerling van Plato
 - ▶ Algemeen

$$x = a \Leftrightarrow x \text{ is de unieke } y \text{ zodanig dat } P_1y \wedge \dots \wedge P_ny$$

Descriptivisme

- ▶ Naamwoorden

- ▶ Goud =_{def} geel, zacht metaal, kostbaar, zwaar, ...
- ▶ Algemeen kan je zeggen dat de definitie van de betekenis van een naamwoord de volgende vorm krijgt:

$$Tx := P_1x \wedge \dots \wedge P_nx$$

- ▶ Omdat het een definitie betreft vormen de observationele en functionele eigenschappen een karakterisering van de *voldoende* en *noodzakelijke* voorwaarden waaraan iets moet voldoen om tot de extensie in kwestie te behoren.
- ▶ Termen (descripties, Eigennamen, etc)
 - ▶ Aristoteles =_{def} de in Stagyra geboren leerling van Plato
 - ▶ Algemeen

$$x = a \Leftrightarrow x \text{ is de unieke } y \text{ zodanig dat } P_1y \wedge \dots \wedge P_ny$$

- ▶ In beide schema's wordt de verwijzing bepaald met behulp van observationele en functionele eigenschappen.

Individualisme

Individualisme

- ▶ Een tweede vooronderstelling die men terug kan vinden in de klassieke theorie is de volgende
- ▶ De betekenis van een uitdrukking is een individueel bezit
 - ▶ Het kennen van de betekenis is een individuele eigenschap (Stokhof, 2009, p. 87)

Individualisme

- ▶ Een tweede vooronderstelling die men terug kan vinden in de klassieke theorie is de volgende
- ▶ De betekenis van een uitdrukking is een individueel bezit
 - ▶ Het kennen van de betekenis is een individuele eigenschap (Stokhof, 2009, p. 87)
- ▶ Iedereen *weet* zelf toch wat woorden en zinnen betekenen?

Individualisme

- ▶ Een tweede vooronderstelling die men terug kan vinden in de klassieke theorie is de volgende
- ▶ De betekenis van een uitdrukking is een individueel bezit
 - ▶ Het kennen van de betekenis is een individuele eigenschap (Stokhof, 2009, p. 87)
- ▶ Iedereen *weet* zelf toch wat woorden en zinnen betekenen?
- ▶ Als betekenis kwalitatief is (descriptisme), dan is ook een kwalitatieve beschrijving te geven van het kennen van de betekenis: Voor het toekennen van semantische competentie hoeven we alleen te kijken naar de kenner, de betekenis en het woord.
 - ▶ Mentalisme: zie bijvoorbeeld Fodor's LOT
 - ▶ Platonisme: Ookal is de betekenis objectief gegeven, de spreker/kenner moet de (objectieve) betekenis nog steeds 'vatten'.
 - ▶ In beide gevallen is de betekenis een individueel bezit.

“Noodzakelijke Contingentie”

- ▶ “Aangezien de betekenis de verwijzing vastlegt in alle mogelijke omstandigheden, moet deze (...) in zekere zin het ‘wezen’ van de verwijzing van de naam definiëren.” (Stokhof, 2009, p. 83)
- ▶ Betekenis bestaat uit de essentiële kwalitatieve bepaling van de verwijzing. De definitie van de betekenis, in termen van noodzakelijke en voldoende voorwaarden, geeft de essentie van de verwijzing.
- ▶ De voorwaarden zijn contingent; de betekenis niet.

Een centrale rol voor betekenis

- ▶ We kunnen drie functies onderscheiden die de klassieke notie van betekenis moet vervullen:
 - ▶ Een metafysische (karakterisering van voldoende en noodzakelijke eigenschappen, of essenties van soorten en entiteiten)
 - ▶ Een semantische (de betekenis is dat wat de verwijzing ervan bepaalt, bemiddeling taal–werkelijkheid)
 - ▶ Een cognitieve of kentheoretisch (betekenis heeft een informatieve inhoud, i.e., het faciliteert kennis)
- ▶ De begrippen noodzakelijk, analytisch en a priori vallen samen!
- ▶ (c.f. Salmon, 1982)

Voorbeeld en empirische weerstand

Voorbeeld en empirische weerstand

- ▶ Volgens de klassieke opvatting geeft de betekenis van een naam de noodzakelijke en voldoende voorwaarden om de verwijzing ervan te zijn.
 - ▶ “Frege” := “de uitvinder van de predikatenlogica.”

Voorbeeld en empirische weerstand

- ▶ Volgens de klassieke opvatting geeft de betekenis van een naam de noodzakelijke en voldoende voorwaarden om de verwijzing ervan te zijn.
 - ▶ “Frege” := “de uitvinder van de predikatenlogica.”
- ▶ Volgens de klassieke opvatting is de zin “Frege heeft de predikatenlogica uitgevonden.” derhalve
 - ▶ noodzakelijk,
 - ▶ want de zin geeft een essentiële eigenschap van Frege,
 - ▶ a priori,
 - ▶ want het volgt logisch uit de definitie van “Frege”,
 - ▶ en analytisch,
 - ▶ want het staat in het ‘woordenboek’.

Voorbeeld en empirische weerstand

- ▶ Volgens de klassieke opvatting geeft de betekenis van een naam de noodzakelijke en voldoende voorwaarden om de verwijzing ervan te zijn.
 - ▶ “Frege” := “de uitvinder van de predikatenlogica.”
- ▶ Volgens de klassieke opvatting is de zin “Frege heeft de predikatenlogica uitgevonden.” derhalve
 - ▶ noodzakelijk,
 - ▶ want de zin geeft een essentiële eigenschap van Frege,
 - ▶ a priori,
 - ▶ want het volgt logisch uit de definitie van “Frege”,
 - ▶ en analytisch,
 - ▶ want het staat in het ‘woordenboek’.
- ▶ Maar zo werkt het natuurlijk niet.
 - ▶ Frege had de predikatenlogica ook niet kunnen uitvinden. (Dus niet noodzakelijk)
 - ▶ Het kan nieuwe informatie zijn (Dus niet a priori)
 - ▶ Dat Frege de predikatenlogica heeft uitgevonden is een inhoudelijk oordeel (dus niet analytisch)

Drie uitdagers

Drie uitdagers

Drie *externalistische* theorieën dagen de de klassieke theorie uit:

Drie uitdagers

Drie *externalistische* theorieën dagen de de klassieke theorie uit:

- ▶ David Kaplan (Kaplan, 1979)
- ▶ Saul Kripke (e.g. Kripke, 1972)
- ▶ Hilary Putnam (e.g. Putnam, 1975b)

Drie uitdagers

Drie *externalistische* theorieën dagen de de klassieke theorie uit:

- ▶ Hilary Putnam (e.g. Putnam, 1975b)

De betekenis van 'betekenis'

Conflicterende veronderstellingen

Conflicterende veronderstellingen

- (I) Het kennen van de betekenis van een term is een individuele mentale toestand.
- (II) De betekenis (i.e., intensie, *Sinn*, etc) van een term bepaalt de extensie (i.e., de verwijzing) van die term

Conflicterende veronderstellingen

- (I) Het kennen van de betekenis van een term is een individuele mentale toestand.
- (II) De betekenis (i.e., intensie, *Sinn*, etc) van een term bepaalt de extensie (i.e., de verwijzing) van die term

I shall argue that these two assumptions are not jointly satisfied by any notion, let alone any notion of meaning. The traditional concept of meaning is a concept which rests on a false theory. (Putnam, 1975b, p. 219)

Het argument

- ▶ Gegeven zijn (I) en (II)
- ▶ Uit (I) en (II) volgt dat het kennen van de betekenis van een term de verwijzing bepaalt.
- ▶ Een mentale staat kan de verwijzing niet bepalen (Tweeling aarde)
- ▶ Of (I) of (II) opgeven.
- ▶ (II) is zo fundamenteel en moet behouden blijven.
- ▶ (I) kan niet waar zijn

Eerste deelargument

- ▶ De betekenis (intensie) van een term T weten, houdt in weten dat I de betekenis (intensie) is van T .
 - ▶ Het is niet genoeg alleen de betekenis te vatten, je moet ook vatten dat het de betekenis is van T .
- ▶ Stel voor intensies I_1, I_2 , dat $I_1 \neq I_2$. Dan volgt dat weten dat I_1 de betekenis is van A niet hetzelfde is als weten dat I_2 de betekenis is van A .
- ▶ Hieruit volgt (uit (I)) dat de mentale staat van het vatten van I_1 ongelijk is aan de mentale staat van het vatten van I_2 .
- ▶ Stel er is een spreker x die term T gebruikt met de verwijzing E_1 , een andere spreker y die term T gebruikt met verwijzing E_2 , waar $E_1 \neq E_2$.
- ▶ Dan volgt dat x een intensie I_1 associeert met T en y een intensie I_2 met T , en dat $I_1 \neq I_2$ (Op grond van (II)).
- ▶ Maar dan volgt dat wat x weet over de betekenis van T verschilt van wat y weet over de betekenis van T .
- ▶ Twee sprekers kunnen niet dezelfde mentale toestand hebben en de betekenis van een term verschillend kennen: de mentale toestand bepaalt de intensie, en dus (II) de extensie.

Het Tweeling aarde gedachtenexperiment

Het Tweeling aarde gedachtenexperiment

We willen laten zien dat je in exact dezelfde mentale toestand kan verkeren en toch een andere verwijzing hebben, i.e. contra de uitkomst hierboven, dat de mentale staat niet de verwijzing bepaalt.

Het Tweeling aarde gedachtenexperiment

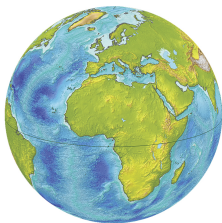
We willen laten zien dat je in exact dezelfde mentale toestand kan verkeren en toch een andere verwijzing hebben, i.e. contra de uitkomst hierboven, dat de mentale staat niet de verwijzing bepaalt.

For the purpose of the following science-fiction examples, we shall suppose that somewhere in the galaxy there is a planet we shall call Twin Earth.

Het Tweeling aarde gedachtenexperiment

We willen laten zien dat je in exact dezelfde mentale toestand kan verkeren en toch een andere verwijzing hebben, i.e. contra de uitkomst hierboven, dat de mentale staat niet de verwijzing bepaalt.

For the purpose of the following science-fiction examples, we shall suppose that somewhere in the galaxy there is a planet we shall call Twin Earth.

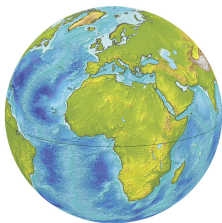

(Aarde)

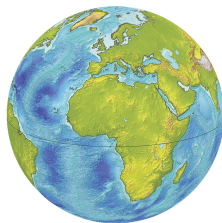
Het Tweeling aarde gedachtenexperiment

We willen laten zien dat je in exact dezelfde mentale toestand kan verkeren en toch een andere verwijzing hebben, i.e. contra de uitkomst hierboven, dat de mentale staat niet de verwijzing bepaalt.

For the purpose of the following science-fiction examples, we shall suppose that somewhere in the galaxy there is a planet we shall call Twin Earth.

(Aarde)

(Tweeling Aarde)

Tweeling Aarde

Twin Earth is very much like Earth; in fact, people on Twin Earth even speak English. In fact, apart from differences we shall specify (...) the reader may suppose that Twin Earth is exactly like Earth.

Tweeling Aarde

Twin Earth is very much like Earth; in fact, people on Twin Earth even speak English. In fact, apart from differences we shall specify (...) the reader may suppose that Twin Earth is exactly like Earth.

One of the peculiarities of Twin Earth is that the liquid called 'water' is not H₂O but a different liquid whose chemical formula is very long and complicated. I shall abbreviate this chemical formula simply as XYZ. I shall suppose that XYZ is indistinguishable from water at normal temperatures and pressures. (Putnam, 1975b, p. 223)

Tussenconclusie 1

Tussenconclusie 1

- ▶ 'Water' in het 'Nederlands' van Tweeling Aarde heeft een andere betekenis.
- ▶ Kennelijk hebben de observationele en functionele eigenschappen niet de rol die de klassieke theorie veronderstelt, nl. het vastleggen van de verwijzing.
- ▶ Het is eerder de ware aard, de essentie van de natuurlijk soort die bepalend is voor de betekenis.

Terug naar 1750 ...

Terug naar 1750 ...

(...) the extension of the term “water” was just as much H₂O on Earth in 1750 as in 1950; and the extension of “water” was just as much XYZ on Twin Earth in 1750 as in 1950. [Oscar and Twin Oscar] understood the term “water” differently in 1750 although they were in the same psychological state (...) Thus the extension of the term “water” (and, in fact, its ‘meaning’ in the intuitive preanalytical usage of that term) is not a function of the psychological state of the speaker by itself. (Putnam, 1975b, p. 224)

Tussenconclusie 2

Tussenconclusie 2

- ▶ *Twee personen kunnen dus wél in exact dezelfde mentale toestand verkeren en toch een andere verwijzing hebben!*

Tussenconclusie 2

- ▶ *Twee personen kunnen dus wél in exact dezelfde mentale toestand verkeren en toch een andere verwijzing hebben!*
- ▶ (I) en (II) kunnen niet tegelijkertijd waar zijn.
- ▶ (II) opgeven is iets fundamenteels aan betekenis opgeven.
- ▶ Het moet volgen dat (I) niet waar is

Tussenconclusie 2

- ▶ *Twee personen kunnen dus wél in exact dezelfde mentale toestand verkeren en toch een andere verwijzing hebben!*
- ▶ (I) en (II) kunnen niet tegelijkertijd waar zijn.
- ▶ (II) opgeven is iets fundamenteels aan betekenis opgeven.
- ▶ Het moet volgen dat (I) niet waar is
- ▶ *Cut the pie anyway you like, “meanings” just ain’t in the head!*

Tussenconclusie 2

- ▶ *Twee personen kunnen dus wél in exact dezelfde mentale toestand verkeren en toch een andere verwijzing hebben!*
- ▶ (I) en (II) kunnen niet tegelijkertijd waar zijn.
- ▶ (II) opgeven is iets fundamenteels aan betekenis opgeven.
- ▶ Het moet volgen dat (I) niet waar is
- ▶ *Cut the pie anyway you like, “meanings” just ain’t in the head!*
- ▶ De traditionele theorie schiet op twee fronten te kort, aldus Putnam:

Tussenconclusie 2

- ▶ *Twee personen kunnen dus wél in exact dezelfde mentale toestand verkeren en toch een andere verwijzing hebben!*
- ▶ (I) en (II) kunnen niet tegelijkertijd waar zijn.
- ▶ (II) opgeven is iets fundamenteels aan betekenis opgeven.
- ▶ Het moet volgen dat (I) niet waar is
- ▶ *Cut the pie anyway you like, “meanings” just ain’t in the head!*
- ▶ De traditionele theorie schiet op twee fronten te kort, aldus Putnam:

Traditional semantic theory leaves out only two contributions to the determination of extension — the contribution of society and the contribution of the real world! (Putnam, 1975b, p. 245)

Realisme, arbeidsdeling en stereotypen

- ▶ Wetenschappelijk realisme: de structuur van de werkelijkheid is die die de wetenschap uiteindelijk zal ontdekken.
- ▶ Weer terug de geschiedenis in:
 - ▶ Ten tijde van Archimedes wist men wat goud was (geel, zwaar, glimmend, metaal etc) maar hierdoor werden stoffen onder goud gerekend die dat niet waren.
 - ▶ We hebben nu door de moderne scheikunde een veel betere kennis van wat goud is, i.e., de verwijzing is vaster omlijnd en blijkbaar minder omvattend dan in de oudheid.
 - ▶ Betekenis bepaalt verwijzing, dus is nu de betekenis van 'goud' in de loop der tijd veranderd?
 - ▶ Putnam: Nee! Wat veranderd is, is onze kennis van de verwijzing.
 - ▶ Maar wisten we dan niet wat de betekenis was?
 - ▶ Ook nee: Kennis is een historisch gegeven, verandert in de tijd, maar daaruit volgt niet dat het object van kennis ook verandert.

The extension of our terms depends upon the actual nature of the particular things that serve as paradigms, and this actual nature is not, in general, fully known to the speaker. (Putnam, 1973, p. 711)

- ▶ En zelfs niet voor een gemeenschap als geheel.

Realisme, arbeidsdeling en stereotypen (2)

- ▶ Dit wordt geïllustreerd aan de hand van een aantal voorbeelden, waaronder de volgende:
 - ▶ Wie kan een 'beuk' van 'iep' onderscheiden?
 - ▶ "Ik niet", zegt Putnam, maar dat ik dat niet kan betekent niet dat ik een niet-competente spreker ben, want er zijn experts in de taalgemeenschap die het wel weten en die kan ik raadplegen.
 - ▶ De betekenis als dat wat de verwijzing bepaalt is niet een individueel bezit maar gedistribueerd over de gehele taalgemeenschap (*linguïstische arbeidsdeling*)
- ▶ Hoe kunnen we dan nog individuele semantische competentie toeschrijven?
 - ▶ Individuele competentie (m.b.t. een term) is beschikken over een stereotype, i.e., kenmerken die conventioneel worden geassocieerd met een term, zonder dat deze kenmerken noodzakelijk of voldoende voorwaarden hoeven te zijn.
 - ▶ Betekenis van een woord valt uiteen in drie componenten (*meaning vector*): semantische en syntacische kenmerken, prototype en het deel dat de verwijzing bepaalt. Deze laatste component is expliciet geen onderdeel van de individuele semantische competentie.

Conclusies

- ▶ Sterke kritiek op de klassieke theorie
 - ▶ Gericht tegen descriptivisme en individualisme
 - ▶ Betekenis en taal zijn geen privé bezit van taalgebruikers maar van een taalgemeenschap (Cf. *Philosophische Untersuchungen*, Wittgenstein, 1984)
- ▶ Putnam argumenteert tegen het platonisme, dat de (objectieve) betekenis *vat* in een mentale privé staat
 - ▶ Als betekenis *niet* in het hoofd zit, is dat inderdaad een argument tegen Frege.
 - ▶ Maar wat als het *vatten* een relatie is tussen een spreker en de *Gedanke*, dan kunnen twee sprekers in dezelfde mentale staat zitten en twee verschillende *Gedanken* vatten?
- ▶ (Cf. Stokhof, 2009, Hoofdstuk 4)

Vragen?

Wittgenstein

Wittgenstein en Kierkegaard

Review by [Wayne Proudfoot, Columbia University](#) of *A Confusion of the Spheres: Kierkegaard and Wittgenstein on Philosophy and Religion* by Ginia Schönbaumsfeld:

Both Kierkegaard and Wittgenstein regard philosophy as an ethical pursuit in which analysis and conceptual clarification are to be employed not in the service of speculative thought, but to identify self-deception and dispel illusion in order to make it possible to live an authentic life. Reflection and intellect are insufficient to overcome these illusions without appropriation and will.

Referenties I

David Kaplan. On the logic of demonstratives. *Journal of Philosophical Logic*, 8:81–98, 1979. Reprinted in French et al. (eds.), *Contemporary Perspectives in the Philosophy of Language* University of Minnesota Press, 1979: 401–412.

David Kaplan. Demonstratives. An essay on the semantics, logic, metaphysics, and epistemology of demonstratives and other indexicals. In Joseph Almog, John Perry, and Howard Wettstein, editors, *Themes from Kaplan*, pages 481–564. Oxford University Press, Oxford, 1989.

Saul Kripke. Naming and necessity. In Donald Davidson and Gilbert Harman, editors, *Semantics of Natural Language*, pages 253–355. Reidel, Dordrecht, 1972. Reprinted in 1980 by Harvard University Press.

Hilary Putnam. Meaning and reference. *The Journal of Philosophy*, 70 (19):699–711, 1973.

Hilary Putnam. *Mind, Language and Reality. Philosophical Papers, Volume 2*. Cambridge University Press, 1975a.

Referenties II

Hilary Putnam. *The meaning of 'meaning'*, chapter 12, pages 215–271.
Cambridge University Press, 1975b. In Putnam (1975a).

Nathan Salmon. *Reference and Essence*. Prometheus Books, 1982.

Martin Stokhof. *Taal en Betekenis*. Boom, 2009.

Ludwig Wittgenstein. *Philosophische Untersuchungen*. Suhrkamp,
1984. Tractatus logico-philosophicus ; Tagebücher 1914-1916 ;
Philosophische Untersuchungen.